

Solbærsorter der dur

Resultaterne fra Danske Bærs sortsforsøg med solbær viser efter fem høstår, at der er store forskelle mellem lokaliteterne og mellem sorterne. De danske hovedsorter klarer sig godt

Nye sorter med høje udbytter var en del af baggrunden for, at Danske Bær a.m.b.a. i 2009 søsatte og finansierede et projekt, hvor sorter fra Polen og Skotland blev plantet hos fem solbæravlere. Sorterne kom til Danmark på forskellige tidspunkter og i forskellig kvalitet. Planterne havde derfor forskellig størrelse de første år, og de polske sorter voksede hurtigere til end de skotske sorter. Nu fem år efter er udbytterne i de forskellige sorter sammenlignelige.

Ben Starav - bedst af top fem

Ben Starav er en skotsk sort, der kom med i sortsforsøget et år senere end de fleste øvrige sorter. Selv om Ben Starav

er høstet et år senere og er et år yngre, giver den det højeste gennemsnitsudbytte, se figur 1.

Det er en stabilt ydende sort, der allerede det første høstår gav et rigtig stort udbytte. Sorten er desværre en af de sorter, som vi ikke kan få lov at dyrke i Danmark.

Polske sorter gør det godt

Den næsthøjeste ydende sort er Ores, en polsk sort. Ores har klaret sig pænt på de fleste lokaliteter, bortset fra Samsø. De polske sorter er vokset godt til, og det er en af årsagerne til de pæne udbytter. Selv på Sjælland, hvor buskene generelt var små, har Ores klaret sig rigtig godt.

Denne sort er der håb om, at vi kan få lov at dyrke i Danmark. På tredje pladsen kommer skotske Ben Lomond. Efter at vi har fået effektive meldugmidler, yder Ben Lomond rigtig pænt og stabilt på de fleste lokaliteter.

Fjerdepladsen indtages af endnu en polsk sort, Gofert. Når Gofert ikke har klaret sig så godt på Samsø og i Sønderjylland, kan det skyldes, at sorten er tidlig og måske skadet af frost.

Også femtepladsen går til en af de polske sorter, nummersorten PC-173. Sorten har givet rigtigt store udbytter på Sjælland og er en af de få sorter, der klarede sig dårligt på Fyn.

Ben Alder er også med

Ben Alder, som er den største sort i Danmark, ligger udbyttemæssigt på en delt sjetteplads. De polske sorter Ruben og Tihope samt de skotske Ben Klibrick, Ben Vane, Ben Hope og Ben Alder ligger på stort set samme udbyttensniveau.

Det bør nævnes, at mange danske avlere høster samme udbytter i Ben Lomond og Ben Alder med tendens til bedst udbytte i Ben Alder. Når dette ikke ses i forsøget her, kan det skyldes, at Ben Alder ikke vokser så hurtigt til på lidt tungere jorde.

Landsdele betyder noget

Lokaliteterne på Lolland og Fyn har generelt opnået det bedste samlede totale udbytte af 15 sorter over årene med henholdsvis 121 og 125 tons pr. hektar, se figur 2. Det skyldes få frostska-der og god jord med højt vandindhold. På den sjællandske lokalitet har det været tørt,

Den skotske sort Ben Starav ydede et kæmpe udbytte på over 20 tons pr. hektar i 2015. Grenene lå tungt hen ad jorden, og bladene tæt på bærrerne var yderst påvirket af de mange bær.

Projektet er støttet af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne. Projektet er også støttet af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter og fra Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget.

Markeringerne på kortet viser, hvor sortforsøgene med solbær omtrent var placeret.

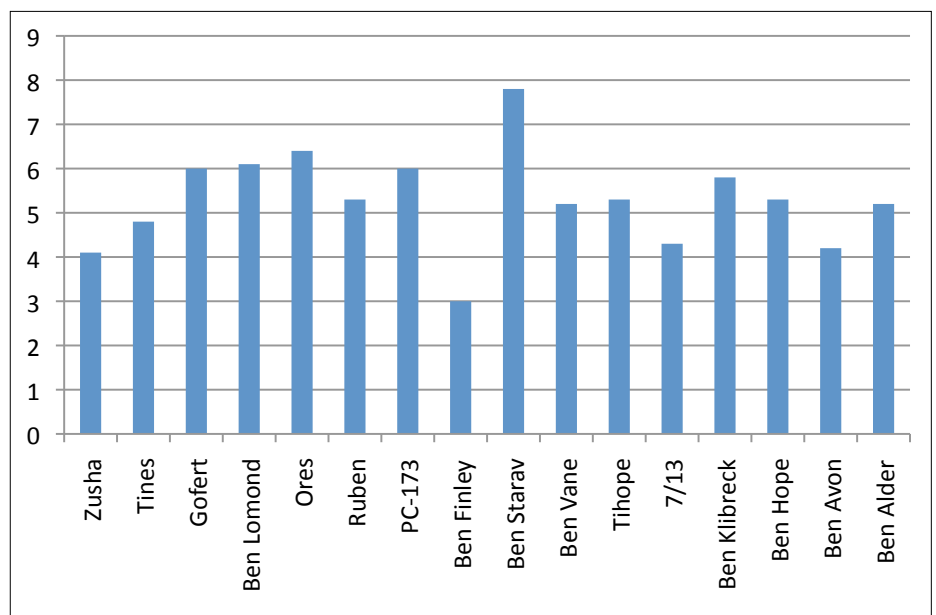
jorden er lidt tung, og buskene er kun høstet i tre år, så det samlede udbytte blev kun på 59 tons pr. hektar. I Sønderjylland og på Samsø har det samlede udbytte været omkring 50 tons pr. hektar, sandsynligvis på grund af en del forårsfrost.

Prøvearealer er vejen frem

Vil man prøve at plante nye sorter, er Ores og Gofert en overvejelse værd. Vi mangler dog at få forhandlerrettigheder til Danmark, så i første omgang skal sorterne ind som prøvesorter.

Ben Finlay er en ny skotsk sort, som kan købes i Danmark. I sortforsøget er buskene af Ben Finlay yngre end de andre sorter, og derfor falder den ikke umiddelbart i øjnene.

Desværre er der også tendens til, at sådanne sorter frigives på markedet, når de ikke er gode nok på hjemmemarkedet i Storbritannien. Hvis du overvejer at plante Ben Finlay, bør det være på et mindre prøveareal. ■

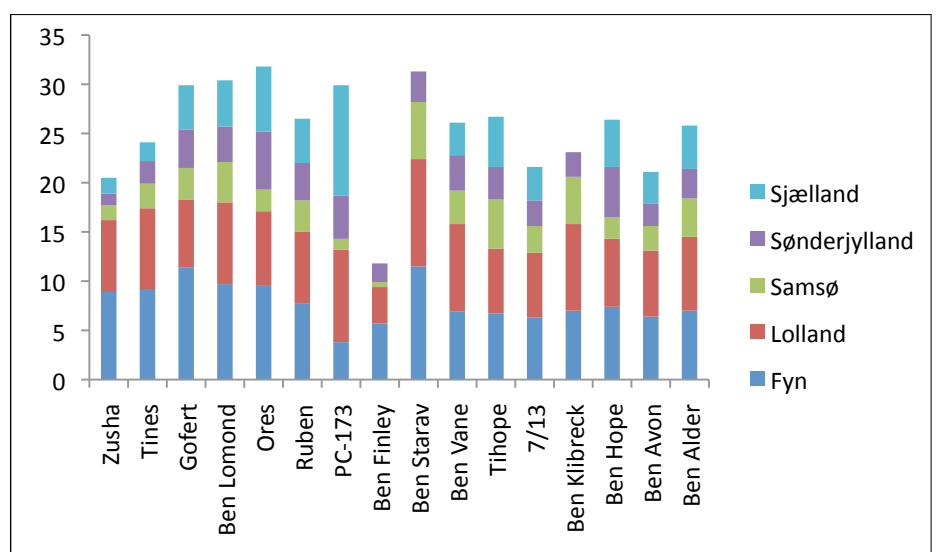

Figur 1. Gennemsnitsudbytter i tons pr. hektar for fem avlere, 15 sorter og 3-5 høstår, 2011-2015.

Forskellige høstmetoder

De fem bedrifter, der har været med i sortsafprøvningen, høster med forskellige maskiner. Udbytterne er derfor gjort forskelligt op på de enkelte bedrifter, alt efter maskinernes udstyr. I 2015 er der desuden foretaget håndpluk og skøn af udbyttet. Sammenligning af tallene skal derfor ikke tages meget bogstaveligt. Inden for bedrifterne er opgørelserne lavet ens hvert år.

I dag eksisterer kun tre ud af de fem arealer.

Figur 2. Sommeret gennemsnitsudbytter for fem avlere, 15 sorter og 3-5 høstår, 2011-2015.